

KCO's Derde symfonie van Mahler staat als een kathedraal

Klassiek

Mahler 3, door Koninklijk Concertgebouworkest, Bernarda Fink (mezzosopraan), Groot Omroepkoor, Jongens van het Sacramentskoor Breda, Jongenskoor Rijnmond o.l.v. Mariss Jansons. Wo 3/2 in Concertgebouw Amsterdam. Herhaling vanavond (uitverkocht). Uitzending Radio 4: 14/2 om 14.15 uur

Met de Derde symfonie van Gustav Mahler begon ruim honderd jaar geleden de innige band met het Concertgebouworkest (toen nog niet koninklijk). Toen de toenmalige chefdirigent Willem Mengelberg Mahler zijn eigen Derde zag en hoorde dirigeren, was hij verkocht. Mengelberg introduceerde de Oostenrijker in Amsterdam.

De rest is geschiedenis. Maar wel een die tot op heden voortduurt. In de serie Mahler+ voert het Koninklijk Concertgebouworkest (KCO) van 2009-2011 onder een aantal dirigen-

ten van naam alle symfonieën van Mahler uit. KCO-chefdirigent Mariss Jansons neemt de monsterbezettingen voor zijn rekening, symfonieën waarin behalve een uit de kluiten gewassen orkest, vocalisten figureren.

In december voerde Jansons een magische Tweede uit en maart 2011 neemt hij de Achtste onder zijn hoede. Woensdag leidde hij in een afgeleden en ademloos geconcentreerde grote zaal het enorme apparaat van uitgebreid orkest, koren, mezzosopraan (en verre posthoorn) diezelfde Derde waarmee het in 1903 begon.

De Derde is waarschijnlijk het meest complexe en raadselachtige werk dat Mahler schreef. Hoewel de titels boven de zes delen eenvoudig zijn (respectievelijk: de zomer marcheert binnen, wat de weidebloemen / wouddieren / nacht / ochtendklokken / liefde me vertellen), leidt de componist de luisteraar in een uur en drie kwartier door een dicht woud van verwijzingen en zijpaden. Uiteindelijk reikend naar God, die

woensdag in het laatste deel liefdevol Zijn licht liet stralen in warmheldere koper- en strijkerskleuren.

Zoals mezzosopraan Bernarda Fink in december het 'O Röschen roth' uit de Tweede zong als een oase, zo voerde ze het vergelijkbare 'O Mensch! Gib Acht!' (deel vier) toverachtig en naturel uit; met een timbre als zoete room boven een verstild zoemend orkest. Dat leek beierend te ontwaken in het ge-'bimm-bamm' van het voortreffelijke jongenskoor in het vijfde deel: prachtig naïef en vooruitwijzend naar de primaire kleuren van de Vierde symfonie.

In de openingsmars trok Jansons het orkest prachtig van de donkerte naar het licht, uitmondend in een triomfmars die in een slotgalop mooi over de kop ging. Eenzaam en van ver zong Frits Damrow de posthoornsolo in het derde deel.

KCO is eigenlijk altijd top, maar je merkte aan details dat de Derde zich nog moest zetten in het orkest. Er waren kleine intonatieproblemen

bij de blazers en het KCO speelde vooral in de begindelen wat voorzichtiger. Desondanks stond de Derde als een kathedraal.

Anthony Fiumara